

Vážení čtenáři,

za dobu bezmála osmnácti let v roli auditora se u svých klientů opakovaně setkávám s otázkou, jaký má pro ně vlastně takový audit přínos. Je pochopitelné, že se nad touto otázkou zamýšlejí především zástupci nejvyššího vedení firem obvykle v době sjednávání smluvních podmínek pro provedení auditu účetní závěrky. Někdy si i sami sugestivně odpoví, že je to pro ně povinnost a přidaná hodnota pro podnikání je nenapadá.

Tomuto názoru lze z určitého pohledu, avšak ne bezvýhradně, rozumět v situaci, kdy se audit týká menší firmy, kterou sám vlastník, nejlépe jediný, aktivně řídí, je v ní přítomen na denní bázi a ke svému podnikání, mimo běžné dodavatelské úvěry („nákupy na fakturu“), nevyužívá žádné externí zdroje financování. Ovšem i v takové situaci má ověření účetní závěrky svůj smysl a význam. Otázkou může být, zda nutně v rozsahu kompletního auditu.

Při posuzování přínosu finančního auditu je dobré si na úvod uvědomit, že jde o třístranný vztah:

- ▶ **Vedení společnosti** odpovídá za správné sestavení účetní závěrky, která věrně zobrazuje finanční situaci, finanční výkonnost a peněžní toky ve společnosti.
- ▶ **Auditor** je objektivní a nezávislou autoritou, která zkontroluje správnost sestavené účetní závěrky a svým výrokem potvrzuje, zda jsou účetní výkazy nezkrácené, důvěryhodné a lze se na tato data s vysokou mírou jistoty spolehnout
- ▶ **Uživatel** účetní závěrky, jakožto zdroje informací, je třetí stranou stojící mimo firmu. Ověřená účetní závěrka mu slouží jako jeden ze vstupních zdrojů informací o firmě a její skutečné finanční kondici.

V širším kontextu lze říci, že audit pomáhá budovat transparentní a důvěryhodné podnikatelské prostředí a auditori tak působí ve veřejném zájmu.

Přínos finančního auditu pro uživatele ověřované účetní závěrky je z výše uvedeného zřejmý. Auditor vykonává svou profesi, ke které má potřebnou kvalifikaci, ověření a oprávnění.

Jakou hodnotu však audit přináší auditované společnosti a jejímu vedení?

OBSAH

- Nejčastější zjištění a doporučení pro vedení auditovaných společností
- Návrh směrnice EU proti zneužívání entit bez ekonomické podstaty
- ESEF 2022: Povinnost využití rozšířené taxonomie
- Ukončení dovozu v jiném státě EU než je ČR
- Stopě na stopě
- Připravovaná legislativa a informace orgánů státní správy
- Nestihli jste naše semináře?
- Novinky v BDO

BDO V ČESKU

- Audit, daně, účetnictví & mzdové poradenství, právo, IT a znalectví
- Více než 500 odborníků
- 61 certifikovaných daňových poradců,
- 36 certifikovaných auditorů, 7 certifikovaných znaleckých expertů, 8 advokátů
- 6 kanceláří v České republice

Naše webová stránka:

Obvyklým argumentem bývá požadavek bank, věřitelů či investorů, kteří po vedení společnosti vyžadují auditované výkazy, aby měli hodnověrné podklady pro posouzení potenciálních rizik a mohli učinit rozhodnutí, zda a za jakých podmínek jsou firmě ochotni poskytnout financování.

To je ale pouze jeden z příkladů obchodní spolupráce na volném trhu, kde audit poskytuje určité ujištění.

I když bude společnost v situaci, kdy nutně nespolehá na externí zdroje financování, nebo není emitentem obchodovaných cenných papírů, jsou zde i další obchodní partneři - dodavatelé, odběratelé, kteří si před zahájením spolupráce ověřují důvěryhodnost a posuzují případná rizika své protistrany. A tak jejich první kroky často vedou např. na portál justice.cz, nebo do specializovaných firemních rejstříků a databází, kde si mohou mimo jiné prohlédnout poslední dostupné účetní závěrky a udělat si lepší představu o tom, zda má firma potřebné předpoklady k plnění svých obchodních závazků a bude schopna uhradit faktury za dodávky výrobků či služeb, ufinancovat svou činnost či spolehlivě zajistit dodávky pro své odběratele. Určitě se bude cítit bezpečněji, pokud dostupné informace budou ověřené nezávislým auditorem, a budou-li mít na výběr, může to být (a často i bývá) jedním z parametrů výběrového řízení.

Specifickým příkladem, kdy se finančnímu auditu firmy věnuje obrovská pozornost, jsou pak podnikové transakce, tedy např. fúze, akvizice či prodeje firem. Analýza finančního zdraví společnosti, která je předmětem transakce, může výrazně ovlivnit jak cenu a podmínky, tak i samotné rozhodnutí, zda zvažovaný obchod zrealizovat.

V případě větších transakcí si kupující strana obvykle nechává zpracovat předakviziční hloubkovou prověrku, tzv. „due diligence“, v jejímž rámci se zaměřuje i na finanční výkaznictví. K tomu si obvykle najímá nezávislého externího poradce. Pokud vychází z auditovaných účetních závěrek za poslední roky, může se o tato data opřít a v detailu se pak zaměřit jen na posouzení vybraných specifických rizik a oblastí, což mu ušetří práci a klientovi náklady.

Pokud auditované údaje dostupné nebudou, může se to projevit v podmínkách transakce, třeba přímo v kupní ceně s ohledem na vnímané vyšší riziko, nebo v ujednáních o po-akvizičních úpravách ceny (což zase zvyšuje složitost smluv, jednání o nich a celkově tedy transakční náklady).

Dalším příkladem může být firma či skupina firem (koncern), jejíž majitel(é) se rozhodli předat řízení do rukou výkonného managementu. Na aktivity a provoz jen dohlížíjí a finanční audit jim slouží jako nezávislé potvrzení toho, že mohou finančním ukazatelům a údajům reportovaným výkonným managementem důvěřovat. Ve své praxi jsme se v BDO již setkali i s případem, kdy jsme při auditu společnosti objevili neshody ve výkazech a při bližším prozkoumání odhalili finanční zpronevěru managementu vůči majitelům.

Relevantní jsou účetní závěrky i pro zaměstnance firem. Lidé chtějí pracovat pro firmy stabilní a důvěryhodné. Z pohovorů s uchazeči o práci v BDO mám vlastní přímou zkušenost s tím, že si závěrky potenciálních zaměstnavatelů často procházejí. Na mou zkušenost může mít samozřejmě vliv fakt, že se setkávám s lidmi se zájmem o účetnictví a finance. Na druhou stranu, bude-li firma hledat zaměstnance do vysoké manažerské pozice či dokonce do svého představenstva, důsledné a opatrné budou obě strany. I zde lze očekávat, že finanční kondice potenciálního zaměstnavatele a informace o ní budou hrát roli při rozhodování.

Dosud jsem se věnoval tématu jen z pohledu jeho finálního výstupu, tj. zprávy auditora zveřejněné spolu s ověřovanou účetní závěrkou. Ten je však „jen“ výsledkem a shrnutím nejpodstatnějších poznatků celého procesu, takovou třešničkou na dortu.

Finanční audit je komplexní proces a za určitých okolností přináší i mnoho dalších informací o finančním řízení společnosti. Z nich pak mohou vyplývat další výstupy, zjištění a doporučení, která mohou být užitečná pro vedení společnosti a tzv. osoby pověřené její správou a řízením.

V BDO pro naše klienty připravujeme shrnutí závěrů, další zjištění a doporučení v podobě tzv. management letteru, který slouží jako podklad pro diskusi s vedením a také jako písemný výstup pro klienta.

Když jsem přemýšlel nad tím, co patří mezi nejčastější zjištění, na která u svých klientů narážíme, napadlo mě, že by bylo užitečné udělat si malou analýzu těchto zjištění a věnovat se v obecnější rovině těm, která se nejčastěji opakují. Spolu s kolegy v naší pražské kanceláři BDO na Chodově jsme prošli tyto dopisy za uplynulé dva roky a došli jsme k zajímavým závěrům, kterým jsem věnoval následující článek.

Jan Macháč
Partner

NEJČASTĚJŠÍ ZJIŠTĚNÍ A DOPORUČENÍ PRO VEDENÍ AUDITOVANÝCH SPOLEČNOSTÍ

V úvodníku jsem se zamyslel nad tím, jakou má audit přidanou hodnotu pro auditovanou společnost. V tomto článku bych na toto téma rád navázal.

Auditorské standardy, kterými se provádění auditu řídí, ukládají auditorovi povinnost komunikovat s vedením a osobami pověřenými správou a řízením o významných zjištěních z auditu, a především o zjištěných nedostatcích ve vnitřním kontrolním systému s dopadem do účetního výkaznictví, o svých názorech na kvalitativní aspekty aplikace účetní postupů vedením a dalších obtížích, se kterými se při provádění auditu setkal. Audit účetní závěrky v dnešní podobě není kontrolou správnosti zaúčtování účetních dokladů, ale je procesem vycházejícím z hodnocení rizik významných nesprávností, jehož základem je dobré porozumění činnosti auditované společnosti (účetní jednotky) a porozumění jejímu kontrolnímu prostředí ve vztahu k účetnímu výkaznictví.

Právě díky tomuto postupu by měl být auditor schopen identifikovat případné nedostatky a jako jeden z vedlejších „produktů“ auditu poskytnout vedení společnosti informace a podněty pro zlepšení včetně praktických doporučení.

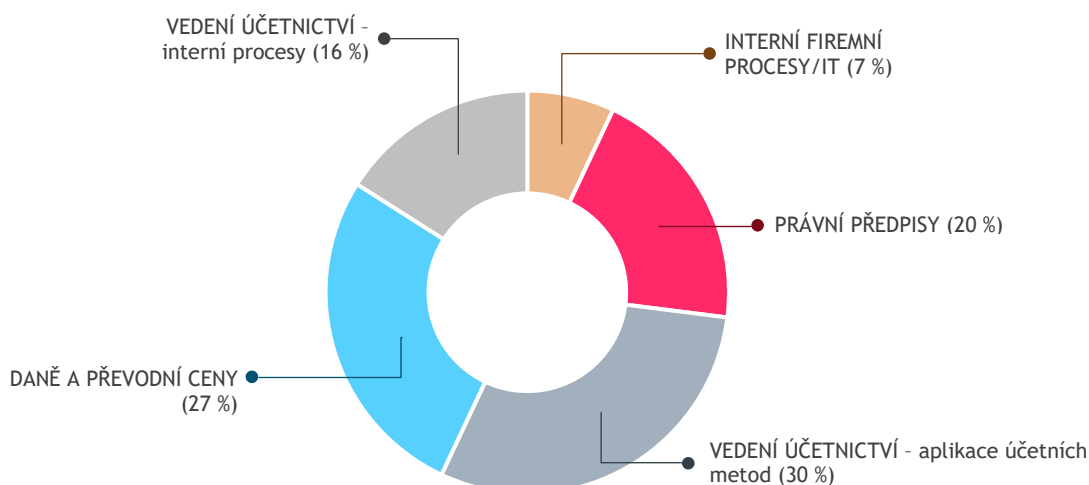
Pro správnou interpretaci doplňuji, že se jedná o zjištění týkající se interních procesů a vnitřních kontrol, kde vidíme prostor pro zlepšení a vyšší efektivitu. Nemluvíme zde o výskytu neshod, tedy nesprávností v účetních závěrkách, které mají dopad na výsledek samotného auditu a výrok auditora.

Co patří mezi nejčastější zjištění, se kterými se u svých auditních klientů setkáváme?

Ve spolupráci s dalšími auditními partnery jsme si prošli a vyhodnotili informace, které jsme předávali vedoucím zástupcům auditovaných společností za uplynulé dva roky jako zpětnou vazbu ke správě, řízení a procesům vnitřních kontrol. Ve vzorku zkoumaných firem převládaly české výrobní a obchodní firmy či pobočky nadnárodních koncernů. Z přibližně 500 auditů účetních závěrek podnikatelských subjektů jsme komunikovali celkem 131 zjištění a souvisejících doporučení.

Tato zjištění jsme rozdělili do 5 oblastí dle jejich věcné povahy a v následujícím grafu zachytili jejich poměrné zastoupení:

Nejčastější zjištění auditora

VEDENÍ ÚČETNICTVÍ

Nejvíce nálezů (46 %) se týká vedení účetnictví, především samotné aplikace účetních metod společnostmi. Firmy často chybují v operacích s účetními odhady (např. tvorba opravných položek a rezerv, nastavení účetních odpisů dle odpisů daňových, účtování o derivátech) a v oblasti zásob jde pak o kalkulace u výrobních podniků.

Pro účetní odhady z definice platí, že následná skutečnost se mnohdy liší od původního odhadu. Jinak řečeno, s účetním odhadem je neoddelitelně spojena určitá, někde větší, někde menší, míra nejistoty. Mnohdy se setkáváme s tím, že vedení společností při relativně běžných účetních odhadech typu opravných položek k pohledávkám či zásobám, nebo u některých typů rezerv, používá historicky zavedené postupy ve smyslu „...prostě jsme to tak dělali vždy“, nebo metody zavedené v rámci skupinového výkaznictví, aniž by si sami pravidelně vyhodnocovali, zda je vhodné v aplikaci takových postupů pokračovat s ohledem na konkrétní situaci a okolnosti. V praxi to znamená nutnost provádět retrospektivní revize odhadů jejich porovnáním s následnou skutečností a v případě větších rozdílů se zamýšlet nad tím, co je jejich příčinou. Může se ukázat, že zvolená metodika není nadále vhodná, protože nemusí postihovat veškeré informace a skutečnosti, které byly a jsou pro daný odhad relevantní, nebo předpoklady o úrovni některých vstupů již nemusí odpovídat okolnostem.

S nevhodným používáním účetních metod se lze relativně často setkat také v případě odepisování dlouhodobého majetku, což je také jedna z kategorií účetního odhadu. Ve své praxi narazíme například na situace, kdy v registrech dlouhodobého majetku vidíme již plně odepsané položky, byť jsou firmou nadále používány. Na druhou stranu se lze setkat i s případy, kdy společnost díky nevhodně nastavené odpisové politice a nepoužívání zbytkové hodnoty opakovaně vykazovala díky vysokým odpisům majetku ztráty z hlavní činnosti a zároveň zisky z prodeje vyřazovaného majetku původně používaného pro svoji hlavní činnost. Samostatnou kapitolou je pak nastavení odpisových sazeb pro účely účetního výkaznictví shodně s odpisy uplatňovanými pro účely určení základu daně z příjmů právnických osob. Takové odpisy dlouhodobého majetku samozřejmě nemají s reálnou dobou ekonomické životnosti podnikem využívaného dlouhodobého majetku mnoho společného.

U kalkulací zásob vlastní výroby bývá úskalím buď zahrnutí či nezahrnutí některých typů především nepřímých nákladů do kalkulačního vzorce a způsoby alokace režijních nákladů na kalkulační jednici. V případě vlastních výkonů u společností poskytujících služby se lze stále ještě setkat s tím, že nemají interní procesy a systémy nastaveny tak, aby jim umožňovaly sledovat odpracované výkony v detailu za jednotlivé zakázky a projekty, což následně znemožňuje věrně a spolehlivě vykázat skutečně „zasloužené“ výnosy a vyčíslit k rozvahovému dni spolehlivým způsobem hodnotu nedokončené výroby nebo výši výnosů příštích období.

U interních procesů souvisejících s účetním výkaznictvím se stále vyskytují nedostatky ve způsobu provádění inventarizace aktiv a závazků. Evergreenem je nedostatečné oddělení pravomocí a odpovědností a chybějící autorizační kontroly, tedy tzv. „kontrola 4 očí“. U menších společností se dokonce mnohdy vedení diví, že účetní potřebují k sestavení kvalitní účetní závěrky od vedení více informací, než jen obdržet vystavené a přijaté faktury, mzdové rekapitulace a bankovní výpisy, a že si účetní nemohou bez součinnosti vedení a dalších relevantních osob vše potřebné sami domyslet. Kvalitně vedené účetnictví a kvalitně zpracované účetní závěrky pak bývají závislé na zdatnosti a nasazení konkrétních pracovníků, spíše než by byly výsledkem dobře navržených (správně nastavených a kvalitně popsaných) interních směrnic či postupů a vhodně zavedených (myšleno reálně vykonávaných a podpořených například nastavením toku dat a informací předávaných v informačních systémech) procesů a kontrolních mechanismů, za které právě vedení společnosti odpovídá. V těchto případech může odchod třeba i jen jediného klíčového zaměstnance způsobit společnosti poměrně značné problémy.

DANĚ A PŘEVODNÍ CENY

27 % zjištění mělo souvislost s daňovou problematikou. Vzhledem k tomu, že jsou mezi našimi klienty významně zastoupeny koncerny a mezinárodní skupiny, setkávali jsme se nejčastěji s nedostatky v oblasti nastavení tzv. převodních cen pro transakce uskutečňované mezi propojenými osobami. V praxi se jedná například o vzájemné vnitroskupinové poskytování podpůrných služeb (například účetních, IT), prodej výrobků či poskytování finančních prostředků mezi společnostmi skupiny. Skupina má v takovém případě zákonnou povinnost prokázat a doložit, že transakce probíhají za cenu obvyklou, sjednanou v souladu s principem tržního odstupu, tj. za cenu, která odpovídá stejné či obdobné transakci se subjektem mimo tuto skupinu.

Nejčastěji zde vznikají rizika související s překlasifikací rozdílu v cenách mezi spojenými osobami na skrytou výplatu dividendy, neodvedení srážkové daně či porušení pravidel nízké kapitalizace u vnitroskupinového financování.

PRÁVNÍ PŘEDPISY

20 % nálezů souviselo s možným nesouladem s požadavky dle aktuálních právních předpisů. Zjištění za rok 2020 z části souvisela s posouzením dopadů změn v obchodním právu a poměrně časté byly připomínky k plnění povinností zveřejňování údajů o skutečných majitelích. Za rok 2020 a v průběhu roku 2021 jsme také často upozorňovali firmy na možnosti čerpání některých „covidových“ dotací, kdy mohli požádat o některý typ podpory a dosud tuto příležitost nevyužili.

INTERNÍ FIREMNÍ PROCESY / IT

Ostatní zjištění (7 %) v oblasti vnitropodnikových procesů souvisela převážně s IT oblastí, zejména pak s kybernetickou bezpečností. Účetnictví je dnes už výhradně zpracováváno digitálně. Auditor pak musí být schopen v rámci auditu v určité nezbytně nutné míře porozumět i tzv. IT prostředí auditované společnosti. Zjištění v této oblasti se nejčastěji dotýkala nedostatků v oblasti zabezpečení na úrovni správy i řízení IT, např. politika přístupových hesel; pravidelné revize přístupů uživatelů; nedostatečnost postupů pro sledování bezpečnostních incidentů na úrovni lokálního zajištění bezpečnosti při práci na výpočetní technice a postupy týkající se kontinuity podnikání, bezpečnostních incidentů a řízení změn obecně.

Přístupy firem k takovým zjištěním jsou různé. Některé se snaží průběžně zlepšovat, zvyšovat svou efektivitu a důsledně předcházet potenciálním rizikům, u jiných platí, že dokud se nic vyloženě nepokazí a není tak nezbytné realizovat vhodná opatření, tak se nic zásadního neděje. Ale ono často stačí, když se něco pokazí právě jen jednou a poprvé. Audit není sám o sobě všelékem a nelze racionálně očekávat, že podnikateli či vedení společnosti auditor dodá univerzální recept na to, jak upravit model svého podnikání, jakou cestou se vydat, kam investovat, aby firma byla úspěšnější. Aby se ovšem vedení společnosti mohlo těmito zcela zásadními otázkami zabývat, lze audit účetní závěrky vnímat jako jeden z dílků mozaiky, který vedení poskytuje určitou míru komfortu ohledně sice běžných, ale zároveň nezbytných oblastech podnikové praxe, a vytváří mu tím prostor pro soustředění se na ony zásadní strategické otázky a priority.

V případě našeho vzorku firem bylo velice zajímavé porovnat výsledky za rok 2020 vs 2021 a sledovat, kolik z uvedených doporučení si vedení společnosti vzalo za své a věnovalo jim svou pozornost hned v následujícím roce. Podle výsledků se jednalo téměř o 40 % všech zjištění a souvisejících doporučení.

Jan Macháč
jan.machac@bdo.cz

NÁVRH SMĚRNICE EU PROTI ZNEUŽÍVÁNÍ ENTIT BEZ EKONOMICKÉ PODSTATY

V prosinci 2021 publikovala Evropská komise návrh směrnice, která stanovuje pravidla pro předcházení zneužívání entit bez dostatečné ekonomické podstaty pro daňové účely (Unshell směrnice). Entity, které nesplní požadavky na minimální ekonomickou podstatu, nebudou moci uplatnit daňové výhody ze smluv o zamezení dvojímu zdanění a EU směrnic.

Oznamovací povinnost

Entity, které splní následující 3 kritéria budou považovány za rizikové a budou mít povinnost reportovat v daňovém přiznání vybrané informace o své ekonomické podstatě:

- ▶ více než 75 % celkových příjmů subjektu za poslední dvě zdaňovací období jsou pasivní příjmy (dividendy, úroky, licenční poplatky, nájem apod.),
- ▶ příjmy jsou dosaženy převážně v rámci přeshraničních transakcí,
- ▶ správa a management byly v posledních dvou zdaňovacích obdobích outsourcovány.

Ve svém daňovém přiznání bude oznamující entita povinna reportovat informace týkající se následujících požadavků na minimální ekonomickou podstatu:

- ▶ disponuje prostory, které může výhradně užívat,
- ▶ má alespoň jeden vlastní aktivní bankovní účet v EU,
- ▶ alespoň jeden člen statutárního orgánu nebo většina kvalifikovaných zaměstnanců jsou daňovými rezidenty v daném státě EU.

Informace budou předmětem automatické výměny informací mezi jednotlivými státy EU. Při nesplnění oznamovací povinnosti nebo uvedení nepravdivých informací hrozí subjektu finanční postih, a to až ve výši 5 % z obrátu za dané zdaňovací období.

Důsledky nesplnění požadavků na minimální ekonomickou podstatu

Pokud oznamující entita nesplní výše uvedené požadavky na minimální ekonomickou podstatu, má možnost vyvrátit pochybnosti pomocí dalších důkazních prostředků tím, že správci daně prokáže skutečnou ekonomickou aktivitu nebo absenci daňové výhody.

Pokud entita nesplní požadavky na minimální ekonomickou podstatu, a ani nevyvrátí pochybnosti pomocí dalších důkazů, nebude jí daňovou správou vydáno potvrzení o daňové rezidenci pro zahraniční účely a entita nebude moci čerpat výhody ze smluv o zamezení dvojímu zdanění a EU směrnic. V důsledku toho by např. platby pasivních příjmů (dividend, úroků, licenčních poplatků) od české společnosti takovéto zahraniční EU entitě mohly být zdaněny srážkovou daní ve výši 15 % dle zákona o daních z příjmů.

Aktuální situace

V průběhu roku navrhl Hospodářský a měnový výbor Evropského parlamentu několik změn, včetně zmírnění požadavku na vlastní (neoutsourcovanou) správu a management entity, snížení administrativní náročnosti či sankcí atd.

Původní návrh počítal s účinností směrnice od 1. 1. 2024 s retrospektivními dopady do předchozích dvou let (2022 a 2023).

Vzhledem k možným významným dopadům na mezinárodní struktury nelze vyloučit další změny v návrhu směrnice či posunutí její účinnosti (aktuálně je zmiňováno posunutí účinnosti na 1. 1. 2025 se zachováním retrospektivních dopadů do 2023 a 2024). Návrhem směrnice a případnými úpravami by se měla zabývat i Rada ministrů hospodářství a financí (ECOFIN). Nejbližší jednání ministrů je naplánováno na začátek prosince 2022.

Shrnutí a doporučení

Tato směrnice může mít významné negativní daňové dopady na mezinárodní struktury. Pokud máte mezinárodní strukturu, doporučujeme prověřit daňové dopady návrhu směrnice.

Vlivem této směrnice, ale i již existujících opatření, dochází postupně ke zpřísnění daňového režimu pro entity bez dostatečné ekonomické podstaty. Očekáváme, že v blízké budoucnosti nebude jejich použití možné, resp. nebude daňově efektivní. S ohledem na možné retrospektivní dopady směrnice do 2023 a 2024 se domníváme, že právě nyní je vhodná doba pro revizi nastavení mezinárodních struktur.

Tomáš Klíma
tomas.klima2@bdo.cz

ESEF 2022: POVINNOST VYUŽITÍ ROZŠÍŘENÉ TAXONOMIE

Evropský orgán pro cenné papíry a trh (ESMA) vyžaduje, aby emitenti cenných papírů na regulovaných trzích EU nově využívali rozšířenou taxonomii k označování konsolidovaných účetních závěrek. Tato rozšířená taxonomie ESEF se vztahuje na konsolidované výroční zprávy a účetní závěrky (respektive finanční zprávy) s počátkem účetního období od 1. ledna 2022 nebo později.

Dle ESMA by měli emitenti „otagovat“ kromě konsolidovaných výkazů také veškeré údaje odpovídající prvkům uvedeným v Příloze II Nařízení komise v přenesené pravomoci (EU) 2019/815 (dále jen „Nařízení“) a tedy označit veškeré informace v příloze ke konsolidované účetní závěrce. Nařízení totiž obsahuje množství prvků typu textových bloků, které lze využít k označování delších pasáží, jako jsou například vysvětlivky k položkám účetních výkazů a účetní politiky.

V praxi se zpracovatelé budou muset vypořádat s různými úskalími takového zpracování, například:

- ▶ zveřejněná informace odpovídá více prvkům různé úrovně (užší a širší prvky). Označení by mělo být provedeno v takovém rozsahu, který odpovídá základnímu účetnímu významu informace;
- ▶ označování informací, které jsou uvedené v přehledových tabulkách;
- ▶ označení zveřejněné informace, která neodpovídá žádnému prvku v Nařízení. ESMA v takovém případě vyzývá k využití prvků uvedených v Příloze VI Nařízení nebo k vytvoření rozšiřujícího prvku pro blokové označení, jelikož tyto informace jsou pro koncové uživatele užitečné. Důraz je kladen na zajištění maximální možné konzistentnosti napříč vykazovanými obdobími;
- ▶ Označení informací, které odpovídají jednomu prvku taxonomie, a které se nacházejí ve vícero částech přílohy.

Z povinnosti využití rozšířené taxonomie na konsolidované účetní závěrky sestavené za rok 2022 vyplývá nejenom větší časová náročnost pro zpracování finančních zpráv v souladu s požadavky ESEF a souvisejícího auditu, ale toto rozšíření také klade větší nároky na znalost Mezinárodních standardů účetního výkaznictví (IFRS).

Velmi doporučujeme, aby se emitenti na tyto změny připravili v dostatečném předstihu.

Lukáš Hendrych
lukas.hendrych@bdo.cz

UKONČENÍ DOVOZU V JINÉM STÁTĚ EU NEŽ JE ČR

Po překročení hranice do Evropské unie musí být zboží propuštěno do některého z celních režimů. U zboží, které nejde ihned do volného oběhu, se nejčastěji jedná o režim tranzitu. Ten bývá následně ukončen v cílovém státě propuštěním do volného oběhu. V praxi ale občas nastane situace, že z nějakého důvodu je zboží propuštěno do volného oběhu v jiném státě, než ve kterém je usazen dovozce. Například českému plátcí může být propuštěno zboží do volného oběhu v Německu. Co s tím?

V případě Německa a dalších členských států EU, které do své daňové legislativy zavedly fiskálního zástupce, je řešení poměrně jednoduché. Český plátcí si najde v Německu fiskálního zástupce, který nahlásí celnímu úřadu své DIČ a DIČ českého plátcí. Zároveň požádá fiskálního zástupce celní úřad o propuštění zboží do režimu 42, čímž docílí osvobození od dovozního DPH v Německu. Následně vystaví fiskálního zástupce pod svým DIČ daňový doklad českému plátcí, kde uvede hodnotu dovezeného zboží, kterou vykáže v německém souhrnném hlášení jako dodání zboží do České republiky. Český plátcí přizná na základě daňového dokladu od fiskálního zástupce ve svém českém daňovém přiznání pořízení zboží z Německa a doklad uvede do kontrolního hlášení.

Pokud bude českému plátcí propuštěno do volného oběhu zboží v členském státě, který nemá v legislativě fiskálního zástupce a český plátcí nebude v daném státě k DPH registrovaný, bude muset český plátcí zaplatit dovozní DPH přímo celnímu úřadu, tak jako v případě, kdy je osobě neusazené v tuzemsku propuštěno zboží do volného oběhu v České republice a tato osoba nevlastní české DIČ.

O vrácení dovozní daně zaplacené v jiném členském státě je možné požádat prostřednictvím systému vrácení daně, jehož pravidla vycházejí ze směrnice 2008/9/ES. Pokud by si český plátcí po propuštění zboží do volného oběhu ve státu, kde by zaplatil daň z dovozu, chtěl toto zboží přepravit do České republiky, vznikla by mu zřejmě v souladu s legislativou daného státu povinnost registrace k tamnímu DPH z důvodu přemístění zboží. V České republice by následně tento plátcí přiznal pořízení zboží a ve státě, kde se kvůli přemístění zboží registroval, by si musel ověřit, zda bude moci nárokovat odpočet z dovozní daně v rámci tamní registrace k DPH nebo zda bude muset využít systému vrácení daně.

V souvislosti s dovozem nelze podceňovat i situace, kdy je zboží propuštěno deklarantovi, který nebude jeho vlastníkem. Může se jednat o české s.r.o., které propustí do volného oběhu zboží své mateřské společnosti usazené v jiném členském státu. Stále je potřeba mít v takových situacích na paměti závěry judikátu Weidel Logistik podle kterého je možné nárokovat daň z dovozu jen v těch případech, kdy se hodnota dovezeného zboží promítne do hodnoty plnění plátcí, který si chce odpočet z dovozu nárokovat.

Pokud tedy české s.r.o. vystupuje u dovozu zboží jako deklarant s povinností přiznat daň z dovozu a dovezené zboží mu nepatří, nemůže si nárokovat odpočet dovozního DPH. Zachránit by jej mohlo využití fikce dodání uvedené v § 13/4/f zákona o DPH, podle kterého se za dodání zboží považuje předání dovezeného zboží v tuzemsku bez změny vlastnického práva, které bylo propuštěno do volného oběhu. Deklarant by v tomto případě vystavil daňový doklad vlastníkovu zboží, na základě kterého by deklarant odvedl české DPH a vlastníkovu zboží by následně požádal o jeho vrácení. Zde je ale potřeba si uvědomit, že pokud bude vlastníkovu usazený ve státě mimo Evropskou Unii, s nímž nevrací česká daňová správa odpočet na principu vzájemnosti, přišel by vlastníkovu zboží o odpočet DPH. Tato možnost je tedy ekonomická v situaci, kdy je možné vlastníkovu zboží ze třetí země v České republice registrovat jako plátcí, protože jako plátcí si pak může odpočet nárokovat. Dále také v případě, kdy je vlastníkovu předávaného zboží osoba usazená v EU, protože ta si může o vrácení českého DPH požádat vždy na základě směrnice 2008/9/ES.

Petr Vondraš
petr.vondras@bdo.cz

DOTAZNÍK: STATUTÁRNÍ AUDIT OČIMA KLIENTŮ

Anonymní dotazník k diplomové práci s názvem "Vývoj externího auditu z pohledu auditorů a jejich klientů," který připravila Monika Hlaváčková, studentka Provozně ekonomické fakulty Mendelovy univerzity v Brně a asistentka auditora pro BDO Audit.

VÍCE
INFORMACÍ

STOPĚ NA STOPĚ

Důležitou součástí ESG reportingu v rámci oblasti „E“ (Environmental) je podávání zpráv o uhlíkové stopě organizace, výrobku či služby. Pro účely měření a následných opatření se emise zpravidla rozdělují podle toho, nakolik jejich produkci může firma sama ovlivnit. Níže uvádíme příklad metodiky měření uhlíkové stopy v rámci tzv. GHG protokolu (Greenhouse Gas Protocol).

Vykazování uhlíkové stopy bude také součástí povinného nefinančního reportingu podle nedávno schválené CSRD směrnice (Corporate Sustainability Reporting Directive), resp. ESRS standardů (European sustainability reporting standards).

ESG (Environmental, Social and Governance)

je hodnotící rámec tří oblastí řízení firem, v nichž sleduje, jakým způsobem firma zohledňuje a přistupuje k:

E - životnímu prostředí (spotřeba energie, emise skleníkových plynů, nakládání s odpady, ochrana vodních zdrojů aj.)

S - společnosti a lidem (pracovní podmínky, nediskriminace, zdraví a bezpečnost při práci, ochrana lidských práv, dodavatelsko-odběratelské vztahy aj.)

G - řízení podniku (složení a nezávislost představenstva, auditu, kontrola procesů, nezávislost postupů pro prevenci a detekci neetického a korupčního jednání aj.)

Scope 1 - přímé emise

Jde o aktivity, které spadají pod daný podnik, jsou jím kontrolovány a při nichž jsou uvolňovány emise přímo do ovzduší. Jsou to emise z kotlů či generátorů spalujících fosilní paliva, emise z mobilních zdrojů (např. firemních automobilů), emise z průmyslových procesů, emise ze zpracování odpadů či čištění odpadních vod atd.

Scope 2 - nepřímé emise z energie

Pod scope 2 se řadí emise spojené se spotřebou nakupované energie (elektřiny, tepla, páry či chlazení), které nevznikají přímo v podniku, ale jsou důsledkem aktivit podniku. Jsou to emise ze zdrojů, které podnik přímo nekontroluje, ale přesto má na jejich velikost zásadní vliv.

Scope 3 - další nepřímé emise

Do poslední kategorie spadají emise související s aktivitou podniku, které ale vznikají ze zdrojů mimo kontrolu či vlastnictví podniku a současně nejsou řazeny do Scope 2. Jedná se např. o služební cesty letadlem či vlakem, ukládání odpadu na skládku, nákup a dopravu materiálu třetí stranou atp.

Krok za krokem, aneb jak jsme uhlíkovou stopu měřili v BDO?

Na začátku projektu jsme si v rámci kick-off meetingu ujasnili cíle projektu, potvrdili zúčastněné strany, rozsah měření, harmonogram projektu a stanovili jsme další kroky. Následně jsme sestavili požadavky na data, která budeme potřebovat. V rámci BDO jsme data řešili hlavně s finančním ředitelem, jelikož většina z nich je součástí účetnictví. Pomoci může ale například také provozní ředitel, HR nebo třeba podnikový ekolog.

Příklad přehledu podkladů, co k měření budou potřeba

Podklad	Jednotky	Scope	Oblast
Spotřeba benzínu (nafty) za rok u automobilů vlastněných/provozovaných společností	litry	Scope 1	Doprava
Služební cesty - letecky (vlakem)	km	Scope 3	Doprava
Roční spotřeba elektřiny v budovách v kilowatthodinách / megawatthodinách	kWh / MWh	Scope 2	Spotřeba energie

Roční spotřebu tepla a tepla na ohřev teplé vody v budovách/provozovnách v kilowatthodinách a dodavatel této energie	kWh / GJ	Scope 2	Spotřeba energie
Druhy vlastních fosilních zdrojů/energií (zemní plyn, uhlí, propan-butan, topný olej) a jejich roční spotřeba + uvedení druhu spalovacího zařízení a jeho účinnosti, případně alespoň značka a model zdroje	kWh	Scope 1	Spotřeba energie

Data jsme propočítali a připravili zprávu, kde jsme popsali, jaké činnosti a v jaké míře se podílí na uhlíkové stopě BDO. Zpráva obsahovala také doporučení, jak uhlíkovou stopu dále snižovat. Pro realizaci opatření může pomoci akční plán, který stanoví priority na nadcházející časová období. Firmy by si měly nastavit KPIs a tyto ukazatele sledovat a vyhodnocovat, aby věděly, jak se mim daří snižovat produkci skleníkových plynů. Rádi vás v tom podpoříme, a tak se na nás neváhejte obrátit.

Stanislav Klika
stanislav.klika@bdo.cz

I. PŘIPRAVOVANÁ LEGISLATIVA

POSLANECKÁ SNĚMOVNA ČR PREZIDENT

Poslanci v pátek 4.11. schválili daň z neočekávaných zisků

Tzv. "windfall tax" má platit tři roky, od roku 2023 do 2025. Její sazba činí 60 %. Návrh musí ještě schválit Senát a podepsat prezident. Více [zde](#).

Více informací

VLÁDA ČR

Poslanci schválili zákon o vzniku Digitální a informační agentury (DIA)

Balík zákonů ke vzniku Digitální a informační agentury (DIA) poslanci schválili ve třetím čtení. Česká republika usiluje o postavení mezi digitálně vyspělými státy, v nichž obdobné nezávislé expertní instituce, jako je DIA, dávno existují. Důvodem pro vznik nové agentury byl dosavadní neuspokojivý stav digitalizace v oblasti veřejné správy.

Více informací

PREZIDENT

Prezident republiky podepsal zákony

Prezident republiky Miloš Zeman podepsal v pondělí dne 28. listopadu 2022 dva zákony, z nichž jeden byl zákon ze dne 24. listopadu 2022, kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

Tento zákon přináší změnu především ve zvýšení limitu pro registraci k dani z přidané hodnoty z původního obrátu 1 000 000 Kč na 2 000 000 Kč, také upravuje postup při nesplnění povinnosti související s kontrolním hlášením a mění paušální daň. Součástí zákona je rovněž daň z neočekávaných zisků.

Více informací

II. INFORMACE ORGÁNŮ STÁTNÍ SPRÁVY

OPERAČNÍ PROGRAM PODNIKÁNÍ A INOVACE PRO KONKURENCESCHOPNOST

MPO přichází s novinkou - zpravodaj pro Operační program Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost

O výzvách OPTAK se můžete dočíst nejen na [webu OPTAK](#), ale nově i ve [dvouměsíčníku Zpravodaje Ministerstva průmyslu a obchodu](#). V tomto čísle najdete shrnutá témata jako jsou: Úspory energie, princip zjednodušení povinného zveřejňování účetních závěrek, projekt vysokorychlostního internetu, avíza výzev v oblasti výzkumu, vývoje a inovací a informace o nadcházejícím programovém období.

Více informací

Ministerstvo průmyslu a obchodu vyhlásilo Výzvu č. 1 z Programu podpory na zvýšené náklady na zemní plyn a elektřinu

V důsledku mimořádně prudkého růstu jejich cen pro období od 1. února 2022 do 31. října 2022. Žádosti bude možné podávat od 15. listopadu 2022 do 31. ledna 2023. Jedná se o podporu pro podniky, na které se nevztahuje „zastropování ceny elektřiny“ nařízení vlády č. 298 Sb. ze dne 5. října 2022 o stanovení cen elektřiny a plynu v mimořádné tržní situaci.

Shrnutí základních podmínek a kdo může žádat o podporu:

- ▶ Konec přijetí žádostí 31.1.2023
- ▶ **Oprávněným žadatelem** je fyzická nebo právnická osoba vykonávající podnikatelskou činnost, má alespoň jedno odběrné a předávací místo a není jí zastropována cena dle nařízení vlády č. 298 Sb. ze dne 5. října 2022 (tedy jedná se o velká podnik (nad 250 zaměstnanců/EUR 50 mil obrát/ EUR 43 mil rozvahova), který odebírá vysoké nebo velmi vysoké napětí)
- ▶ **Ve způsobilém období od 1. února 2022 do 31. října 2022** došlo k navýšení jednotkových cen

MINISTERSTVO FINANČÍ ČR

Informace ke vstupu v platnost smlouvy o zamezení dvojímu zdanění s Katarem

Více informací

Senát schválil mimořádnou daň z neočekávaných zisků

Senát 24. 11. 2022 schválil daňový balíček, který mimo jiné zavádí tzv. windfall tax neboli daň z neočekávaných zisků vycházející z parametru nařízení Evropské unie. Dočasná mimořádná daň by měla platit od 1. 1. 2023 po dobu 3 let (tj. 2023-2025) pro mimořádně ziskové společnosti z oblasti výroby a obchodu s energiemi, bankovníctví, petrolejářství a těžby a zpracování fosilních paliv. Zákon teď dostane k podpisu prezident.

na plyn anebo elektřinu oproti roku 2021 více než dvojnásobně

- ▶ Podpora je ve výši 30 % způsobilých nákladů, tedy nákladu přesahující dvojnásobek ceny za rok 2021
- ▶ Lze žádat i o vyšší podporu při splnění dodatečných podmínek. Pokud žadatel podává žádost jako Energeticky náročný podnik (náklady na spotřebu energetických produktů a elektřiny činí alespoň 3 % obrátu) nebo jako Podnik ve vybraných odvětvích (energeticky náročný podnik, jehož více než 50 % obrátu v roce 2021 spadá do odvětví např.: hutní zpracování, výroba železa...), musí kromě podmínek na oprávněného žadatele splňovat ještě další podmínky: nacházet se v provozní ztrátě a způsobilé náklady (náklady na nákup elektřiny, plynu, které vznikly v důsledku zvýšení cen kvůli konfliktu na Ukrajině) musí činit alespoň 50 % provozní ztráty
- ▶ V případě, že společnost nechce žádat jako energeticky náročný podnik nebo podnik ve vybraném odvětví, vždy může žádat o „základní“ podporu ve výši 30 % ze způsobilých nákladů
- ▶ Součástí žádosti je ověření Výkazu spotřeby energie auditorem, nebo potvrzení dodavatelem energií.

Více informací

Pokud byste chtěli pomoci s přípravou výzvy nebo jejím ověřením, neváhejte se obrátit na naše zkušené kolegy:

- ▶ Jan Tuček jan.tucek@bdo.cz
- ▶ Katka Hemzová katerina.hemzova@bdo.cz

Více informací

Limit pro registraci k DPH a využívání paušální daně vzroste na dva miliony

Senát také schválil návrh zákona Ministerstva financí, kterým se s účinností od 1. 1. 2023 zvýší roční limit pro povinnou registraci k DPH z 1 mil. Kč na 2 mil. Kč. Na dvojnásobek od příštího roku vzroste také podmínka limitu ročních příjmů pro vstup do režimu paušální daně. Návrh nyní dostane k podpisu prezident.

Více informací

Poslanecká sněmovna schválila úplné zrušení EET od příštího roku

Návrh Ministerstva financí na zrušení zákona o evidenci tržeb, který by měl nabýt účinnosti k 1. lednu 2023, schválila Poslanecká sněmovna. To znamená, že se od příštího roku již nevrátí zákonná povinnost elektronicky evidovat tržby, která byla téměř dva roky pozastavena v důsledku covidové pandemie. Zákon teď míří k projednání v Senátu.

Více informací

MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ ČR

Dobré zprávy pro zaměstnavatele: rok 2023 přinese větší podporu zkrácených úvazků, rekvalifikace v IT i zakotvení home office

Cestou k vyšší produktivitě a efektivnějšímu využití pracovních sil je podpora flexibilnějších úvazků a forem práce, digitalizace i nepřetržité zvyšování kvalifikace pracovníků. Právě tímto směrem namířilo Ministerstvo práce a sociálních věcí svou podporu.

Více informací

FINANČNÍ SPRÁVA

Jak požádat o přeplatek na silniční dani

Finanční správa již v září upozorňovala poplatníky silniční daně, kteří zaplatili zálohy na rok 2022, že tyto zálohy byly novelou zákona o dani silniční od 1. 1. 2022 zrušeny. U současných i bývalých poplatníků této daně eviduje Finanční správa na osobních daňových účtech stále velké množství přeplatků cca ve výši 1 463 000 000 Kč. Informaci o existenci přeplatku je možné zjistit přihlášením se do [Online finančního úřadu](#), popřípadě u svého místně příslušného správce daně. Žádost o vrácení přeplatku lze jednoduše vytvořit ve [webové aplikaci](#) Finanční správy.

Více informací

Specializovaný finanční úřad zasahuje proti karuselovým podvodům

V průběhu října provedli zaměstnanci Specializovaného finančního úřadu sérii úspěšných exekučních akcí a zajistili celkem 15 milionů Kč jako úhradu DPH v souvislosti s šetřením karuselových podvodů.

Více informací

Informace k účtům vedeným u Equa bank

Raiffeisenbank, a.s., se stala od 1. 1. 2022 vlastníkem Equa bank, a.s. Ke sloučení obou bank pod značkou Raiffeisenbank dojde dne 14. 11. 2022. Finanční správa upozorňuje registrované daňové subjekty, které mají účet u Equa bank registrován u správce daně, na oznamovací povinnost týkající se změny registrovaného účtu. Dojde-li ke změně údajů uváděných při registraci, tedy i čísla účtu, je daňový subjekt povinen tuto změnu oznámit správci daně do 15 dnů ode dne, kdy nastala.

Více informací

MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU ČR

Velké firmy mohou žádat o dotace na pomoc s vysokými cenami energií

MPO začalo přijímat žádosti o dotace z programu podpory pro velké firmy na pomoc se zvýšenými náklady na plyn a elektřinu podle tzv. Dočasného krizového rámce Evropské komise (DKR). Podnikatelé mohou žádat do 31. ledna 2023, připraveno je až 30 miliard korun.

Více informací

PŘEHLED INFORMACÍ
S ODKAZY

Zahájen další ročník soutěže

Daňář a daňová firma roku

Pomozte ocenit nejlepší daňové specialisty, osobnosti a instituce roku 2022.

VÍCE
INFORMACÍ

ZVEME VÁS

NESTIHLI JSTE NAŠE SEMINÁŘE?

Novinky ve mzdách v roce 2023 a aktuální otázky pracovního práva

- ▶ Změny ve mzdové oblasti 2022 a zkušenosti z praxe
- ▶ Novinky v mzdové účtárně pro rok 2023
- ▶ Zastřené zprostředkování zaměstnání
- ▶ Švarcsystém

Zkušenosti s daněmi 2022 a novinky na rok 2023

- ▶ Změny v daních z příjmů 2022 a 2023 se zaměřením na DPPO
- ▶ Novinky v oblasti daně z přidané hodnoty

Účetní uzávěrka roku 2022 a novinky pro rok 2023

- ▶ Výklad aktualit v účetnictví za rok 2022
- ▶ Kroky uzávěrkových prací podnikatelských subjektů
- ▶ Připravované změny v účetnictví a související daňová regulace pro rok 2023

Pošleme vám videozáznam ZDE

NEW

NOVINKY

ILUSTRATIVNÍ ÚČETNÍ ZÁVĚRKA

BDO zveřejnilo svou ilustrativní účetní závěrku dle mezinárodních účetních standardů IFRS k 31. prosinci 2022. Tato aktualizace obsahuje informace týkající se přijetí změn IAS 16, IAS 37 a také informace o dalších standardech, které byly vydány, ale ještě nejsou účinné. Publikace je k dispozici [ZDE](#).

ÚČETNÍ FIRMA ROKU 2022

V letošním ročníku profesní soutěže **ÚČETNÍ FIRMA ROKU 2022** jsme získali **DRUHÉ MÍSTO**. Je to pro nás obrovská čest, odměna pro všechny naše účetní poradce za jejich kvalitní a poctivě odvedenou práci. ale také motivace k tomu, abychom se i nadále snažili rozvíjet tento obor, uplatňovat své znalosti a zkušenosti v praxi a podělit se o ně si ostatními, ať už se jedná o mladou generaci studentů, kteří se zajímají o oblast financí, tak samotných firem, které potřebují radu, podporu či pomoc v oblasti finančního řízení své firmy. V kategorii **ÚČETNÍ ROKU** uspěla i naše kolegyně **MARTINA GEBAUEROVÁ**, která postoupila do finále soutěže. Děkujeme organizátorům soutěže i odborné porotě za důvěru a také našim klientům za podporu, kterou nám při hodnocení formou hodnocení zkušenosti a spokojenosti s našimi službami projevíli.

Detaily naleznete v tiskové zprávě [ZDE](#)

ÚČETNÍ FIRMA ROKU 2022

Společnost BDO se v letošním ročníku umístila na krásném druhém místě.

účetní/roku
2022

Společnost BDO dnes oznámila souhrnné finanční výsledky za finanční rok 2022. Celkové tržby za uplynulý rok vzrostly o 12,1 % a činí 12,8 miliardy USD resp. 11,8 miliardy EUR. O 14,4 % pak vzrostl i celkový počet zaměstnanců. Nejvíce rostl americký region, kde došlo k nárůstu tržeb o 14,5 %. Společnost BDO v USA vykázala rekordní nárůst příjmů o téměř 25 %, což je výsledek rozsáhlých investic do rozvoje služeb, ale také se začínají zúročovat nová partnerství a strategické aliance, které byly uzavřeny např. se společnostmi Microsoft či Google. V Evropě byl růst ovlivněn pokračujícími geopolitickými problémy v souvislosti s válkou na Ukrajině. Přesto regionu EMEA (Evropa, Střední východ a Afrika) vzrostly tržby o 10 %.

Česká republika se řadí mezi země, které za uplynulý rok zaznamenaly výraznější posun. Růst tržeb BDO v České republice v hospodářském roce 2022 dosáhl krásných 14 %.

Detaily si můžete přečíst [ZDE](#).

BDO Czech Republic s.r.o., Česká společnost s ručením omezeným (IČ 264 02 220, registrovaná u Městského soudu Praha, oddíl C, vložka 168717, auditorské oprávnění Komory auditorů ČR č. 462), je členem BDO International Limited (společnosti s ručením omezeným registrované ve Velké Británii) a je součástí mezinárodní sítě nezávislých členských firem BDO